

[Kirkegaard.]

kommer til at stå delvis tomme, og at de mest udsatte landkommuner kommer til at mangle skatteydere.

Med disse bemærkninger har jeg i og for sig indirekte tilkendegivet den opfattelse, at vi ikke altid bør satse på store eller på større virksomheder, når vi snakker om egnsudvikling. Vi har her i landet i hundredvis af solide erfaringer for, at en dygtig ledelse, personlig indsats i en mindre virksomhed i mange tilfælde har mere end opvejet stordriftens fordele. Måske er jeg i mit synspunkt her ikke helt påvirket af problemet i Skjern. Dér har egnsudviklingen jo haft noget, som jeg vil kalde et luftkastel, og jeg er ikke helt påvirket deraf; men jeg tror altså, at vi vil komme ud for mange tilfælde i fremtiden, hvor det nok vil være klogere, hvis vi f. eks. disponerer over 15 mill. kr., da at anvende dem på et vist antal — jeg lægger mig ikke fast på noget bestemt antal — mindre virksomheder fremfor at investere dem i en enkelt stor.

Så skal jeg nævne, at i et forsøg på at undgå fortsatte begyndervanskeligheder vil jeg gerne have undersøgt tilstedeværende muligheder for at få udbygget, hvad jeg vil kalde et underleverancesystem. Jeg tænker her på, om det eventuelt vil være muligt at drage store, solide firmaer, som ellers står foran store udvidelser, med ind i et sådant system. Hvis vi kan det, har jeg grund til at tro, at vi på den måde kan udnytte stordriftens fordele i den mindre virksomhed, når den mindre virksomhed har et ret afgrænset produktionsområde. Jeg nægter ikke, at jeg er meget interesseret i at høre en kommentar fra ministeren til den tanke, jeg her har været inde på, og hvis ikke ministeren vil kommentere tanken, beder jeg blot om i hvert fald at få den overvejet.

Endelig har jeg så tilbage at nævne, at jeg i og for sig er tilbøjelig til at tro, at de lovforslag, som er blevet fremsat, tilsammen indeholder tilstrækkelige midler til et fremstød af virkelig betydning for at skaffe nye arbejdspladser dér, hvor behovet er størst, og mit parti vil gerne være med i en indsats for, at de tilstedeværende midler bliver brugt med størst nyttevirkning.

Det er mig i øvrigt en skuffelse at erfare, at de midler, der har været bevilget hidindtil, ikke er blevet brugt. Jeg ved ikke,

om det tyder på, at egnsudviklingsrådet trænger til — for at bruge et kendt udtryk — at få en tiger i tanken. Det er muligt. Men det spørgsmål kan vi formentlig også vende tilbage til under udvalgsarbejdet.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale det lovforslag, som er fremsat af handelsministeren, og jeg har derefter en enkelt bemærkning om finansministerens lovforslag.

Her i landet er vi jo indstillet på, at det inden for erhvervslivets produktionsområde m. v. helt overvejende er overladt til det private initiativ at fremskaffe nye arbejdspladser; det er en meget krævende opgave, krævende hvad angår kapital. Lovforslaget om investeringsfradrag er ikke på nogen måde et brud med den nuværende tingenes tilstand, tværtimod er det et forsøg på at animere til yderligere aktivitet i områder, hvor det så åbenbart er tiltrængt, og jeg er tilbøjelig til at tro, at et tilbud om investeringsfradrag er en god idé.

Men for mig er det naturligvis fuldstændig umuligt at overskue, hvor mange virksomheder der vil gøre brug af det påtænkte tilbud og i hvilket økonomisk omfang. Derfor vil jeg gerne spørge finansministeren, om det dog ikke var ganske praktisk, at der i loven blev indsat en dispensationsbeføjelse, så ministeren kunne bruge nogle penge i et andet område, hvis interessen for lovens tilbud viser sig at være ret begrænset i de deri direkte nævnte amter. Det kan jo udmærket tænkes, at der i et andet amt end de i lovforslaget nævnte findes et større eller mindre, måske ret afgrænset område, som netop trænger til den opmuntring, et investeringsfradrag vil være. Og mit spørgsmål her stiller jeg for så vidt på den baggrund, som jeg var inde på før: at det er mig en skuffelse, at de penge, der har været stillet til rådighed hidindtil, ikke er blevet anvendt. Vi ved jo alle sammen, at det er dyrt at foretage nye investeringer i arbejdspladser, men når det kommer til stykket, er det formentlig billigere for staten at medvirke til øget aktivitet inden for erhvervslivet end at udbetale store beløb i understøttelse. Jeg mener simpelt hen sagt lige ud, at vi skal stile efter, at de penge, der kan bevilges i henhold til denne lov, også bliver brugt. Jeg tror, det ville være klogt at gøre det.